

TANTÁRGYI TEMATIKA

2023/2024 tanév 2. félév;

Kriminológia szak
Állam és Jogtudományi Kar

Tantárgy neve: A devianciák szociológiája, társadalmi reprodukciója	Tantárgy Neptun kódja: AJBKR918KMAL2
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, Csemáné Dr. Váradi Erika Email elérhetőség: vajdanorbert.office@gmail.com	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T (második tavaszi félév)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 ea/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali / levelező
Tantárgy feladata és célja: <ul style="list-style-type: none"> ▪ A hallgatók a félév során megismerkedhetnek a deviancia eltérő értelmezési kereteivel. Ezt követően a jóléti állam-, és a XXI-ik század piacgazdasági kihívásai között vizsgáljuk meg a társadalmi reprodukció szempontjából releváns tényezőket. 	
Tantárgy tematikus leírása: <i>Előadás:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bevezetés 2) A deviancia megítélése 3) Gazdaság: alapfogalmak, módszerek, elméletek 4) Állam, kormányzat, politika, redisztribúció 5) Társadalmi struktúra, intézmények 6) Kultúra, értékek és normák, szocializáció 7) Egyenlőtlenségek, szegénység 8) Az érdemtelen szegények 9) Nyomor, bűn, deviancia 10) Ifjúsági értékrend és deviancia 11) A jóléti állam lehetőségei és korlátai 12) Kulturális tőke és társadalmi reprodukció 13) Társadalmi integráció vs. társadalmi reintegráció 14) Összegzés 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- Nincs.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján, **on-line** félévzáró dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-80% -	jó
79-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

Szakirodalom:***On-line elérés nélküli szakirodalmak (amelyek az óra keretében feldolgozásra kerülnek):***

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris, 1997 (Zárójelben oldalszámok)
  - Egyenlőtlenségek, szegénység (119-121; 126-129)
  - Társadalmi szerkezet és rétegződés (152-154)
  - Oktatás (380-383)
  - Állam, kormányzat, politika: alapfogalmak, jóléti állam (433-439)
  - Kultúra, értékek és normák, szocializáció (488-494)
- Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, 1997 (117-118; 122-123; 155-165)

On-line eléréssel rendelkező szakirodalmak (amelyek az óra keretében csak részben kerülnek feldolgozásra):

- Barabás Gábor: Szakralitás és deviancia,
http://epa.oszk.hu/03200/03256/00003/pdf/EPA03256_klio_2017_03_007-015.pdf
- Blaskó Zsuzsa: Kulturális tőke és társadalmi reprodukció,
<http://www.szociologia.hu/dynamic/9901blasko.htm>
- Bolgár Judit: A reintegráció fogalmi megközelítése a deviancia jelentéstartalmán keresztül,
http://epa.oszk.hu/02700/02705/00113/pdf/EPA02705_bortonugyi_szemle_2018_1.pdf
- Csepeli György: A deviancia változatai, https://matarka.hu/koz/ISSN_1219-543X/tomus_14_fas_1_2009/ISSN_1219-543X_tomus_14_fas_1_2009_007-012.pdf
- Herbert J Gans: Mire szolgálnak az érdemtelen szegények?
http://www.esely.org/kiadvanyok/1992_3/mireszolgalna.pdf
- Kovách et al: Társadalmi integráció, dezintegráció és társadalmi rétegződés,
https://socio.hu/uploads/files/2015_3/kov_kris_szab.pdf
- Kovács Krisztina: Ki segít a deviancia útjára lépő fiatalnak?
https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/35775/Jogi_tan_2016_Kovacs_Krisztina_p_361-370.pdf?sequence=1&isAllowed=y

- Moksony et al: Társadalmi integráltság, kultúra, deviancia: a vallás hatása az öngyilkosságra Magyarországon, <http://www.szociologia.hu/dynamic/0604moksony.pdf>
- Perényi Roland: Nyomor, bűn, deviancia, http://epa.oszk.hu/02100/02120/00039/pdf/EPA02120_tbm_2014_39_105-126.pdf
- Sárík Eszter Katalin: Ifjúsági értékrend és deviancia, http://www.okri.hu/images/stories/KT/KT_49_2012/006_sarik.pdf
- Turai Tünde: Leányszöktetés: deviancia vagy norma? http://epa.oszk.hu/03100/03125/00012/pdf/EPA03125_tabula_2004_1_097-117.pdf

Ajánlott irodalom:

- Gönczöl Katalin et al (szerk): Kriminológia-szakkriminológia, Complex Kiadó, 2012 (297-316)
- Freda Adler et al: Kriminológia, Osiris, 2002 (155-192)
- Hegyesi Gábor–Kozma Judit: A szociális munka – áttekintés. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 2002
- Pierre Bourdieu: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése, Gondolat, 1978

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

Ismeri a társadalompolitikai és szociálpolitikai, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait, valamint a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.

b) képességei

Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére.

c) attitűdjei

Szakmai feladatát elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja a sztereotípiamentes gondolkodást.

d) autonómiája és felelőssége

A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el. Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során. Felelősséget vállal az egyénekekkel, csoportokkal, közösségekkel végzett tevékenységért.